

Realistisch schilder Jef Diels:

‘Schilderen is leren kijken!’

Zijn stillevens zijn zo realistisch dat je de voorwerpen als het ware van het paneel kunt plukken. De illusie is verrassend compleet en het kleurgebruik intens. Ze zijn een lust voor het oog en kenmerken zich door zijn zorgvuldige en precieze keuze van de objecten. Nooit overdadig, maar altijd afgewogen en uitgebalanceerd. De hand van de meester verradt zijn bewondering voor de beroemde 17e eeuwse Vlaams Nederlandse coryfeeën zoals Rembrandt, Gerard Dou of Johannes Vermeer. Hij werkt in hun traditie, maar toont zich tegelijk heel eigentijds door zijn helder coloriet. Jef Diels mag zich in een grote schare bewonderaars verheugen.

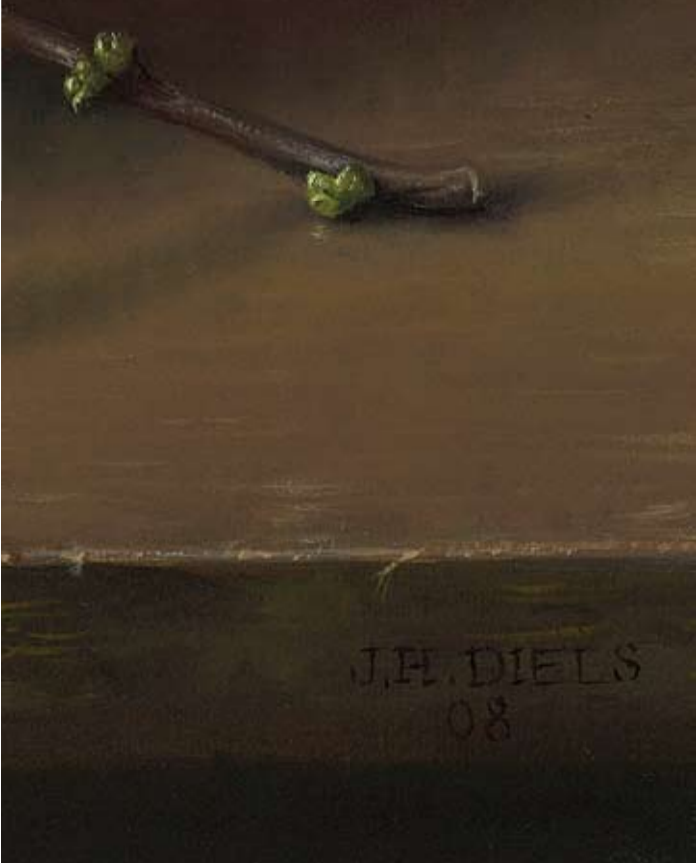

Zijn atelier in Kalmthout Heide staat los van het prachtige huis dat hij sinds enkele jaren bewoont. De ruimte is verrassend bescheiden. Overal penselen, tubes verf en een grote diversiteit aan objecten. Op een ezel een half voltooid paneeltje. De schilder is ingespannen aan het werk. Spijkerbroek, rode bretels, een zwart T-shirt met tal van verfvegen en een markante kop met uitbundige baardgroei. Jef Diels legt uit wat voor hem de essentie van het realistisch schilderen is. "Soms krijg ik het etiket fjnschilder opgeplakt, maar in mijn beleving schilder ik realistisch. Het werk is niet altijd zo fijn als het eruit ziet. Dat effect bereik ik door de nuances tussen licht en donker uiterst fijnzinnig in te vullen. Daarvoor is het nodig dat je heel nauwkeurig kunt observeren en die nuances met je penseel tot realiteit kunt maken. Die kunst beheers je niet meteen. Bij mij duurde het zeker vijftien tot twintig jaar voordat ik in staat was om die nuances te onderscheiden. Licht is niet altijd wit en donker is niet altijd zwart. Daar tussenin zit een bijna oneindige variëteit aan nuances. Je moet constant nauwkeurig observeren. Dan leer je dat onderscheid te maken en krijg je het in je vingers. Schilderen is voor mij leren kijken."

'Het potlood'

De drang om te tekenen en te schilderen zat er bij Jef Diels al vanaf zijn vroegste jeugd in. Thuis werd hij al op zesjarige leeftijd 'het potlood' genoemd. Speelgoed vond hij niet interessant. Hij moest en zou potloden hebben. Zijn creativiteit ontleent hij aan zowel zijn vader als zijn moeder. Pa kon goed tekenen en ma was heel vaardig met schaar, naald en draad. Toch hadden ze voor hun zoon een andere toekomst voor ogen dan die van kunstenaar. Hij moest wiskunde gaan studeren, vonden ze, omdat hij sterk was met cijfers. De jonge Jef was echter een totaal andere mening toegedaan. Voor hem was er maar één optie: hij wilde naar de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen. Het kostte hem heel wat strijd thuis, maar uiteindelijk won hij het pleit. Vijf jaar lang studeerde hij er, maar leerde er volgens eigen zeggen in feite niets. Hij wilde er de technieken van de oude meesters leren die hem zo fascineerden. Het vak in de vingers krijgen. Daarom ging het hem om. Wie die technieken beheerst, kan alles schilderen. Je moet eerst een goed ambachtsman zijn, voordat je je eigen richting kiest. Op dat gebied was er echter in Antwerpen geen belangstelling. Het was de tijd dat ook de professoren zich begonnen af te zetten tegen het ambacht. Alles moest vernieuwend zijn en goed kunnen tekenen hoorde daar niet bij. Het motto was: 'sukkel maar wat aan'. Een van die onderdelen van die vakkennis is bijvoorbeeld hoe je een schilderij opbouwt. Dat is niet alleen belangrijk voor het uiteindelijke resultaat, maar ook voor de duurzaamheid. Leren hoe je een

“Het duurt even voor je de geheimen van de oude meesters hebt ontrafeld.”

doek of paneel moet bewerken voordat je erop kunt gaan schilderen, is een eerste vereiste. Daarna dien je te weten dat je altijd vet over mager moet schilderen. Dat betekent steeds meer olie. In het begin start je met terpentijn of white spirit. Daarna komt er olie bij. Laag over laag. Het meeste leerde hij van zijn medestudenten. Hij bezocht musea en las talloze boeken. Zo bekwaamde hij zich in zijn vak. Rond zijn veertigste werd hij bevriend met de vermaarde kunstschilder Jan Eversen uit Ede. Die bracht hem zijn techniek bij en daarvoor is hij hem nog steeds dankbaar.

Succes

Na vijf jaar studie was Jef Diels kunstenaar. Slim was hij overigens ook. “Ik huurde een atelier in Antwerpen”, herinnert hij zich nog met een stralende grijns. “Daar zette ik een bed in en uiteraard mijn schildersbenodigdheden. Ik woonde er niet, maar ik wilde de indruk wekken dat dat wel zo was. Dan zouden de mensen denken dat ik een van die armlastige kunstenaars was aan wie ze voor een appel en een ei een schilderij konden ontfutselen. Daaraan heb ik nooit meegewerkt. Ik wilde de prijs krijgen die ik had bepaald.” In eerste instantie voorzag hij in zijn levensonderhoud door halve dagen op de markt te werken. ’s Middags schilderde hij. Vanaf zijn dertigste slaagde hij erin om van zijn kunst te leven. Het begin van zijn succes lag bij een welgesteld paar dat zijn atelier bezocht, diep onder de indruk was van zijn werk en schilderijen begon te kopen. Hun vrienden en kennissen volgden. Zijn eerste tentoonstelling bij Galerij Cellart in Antwerpen was direct uitverkocht.

Geheimen

“Het duurt even voor je de geheimen van de oude meesters hebt ontrafeld”, vervolgt Jef zijn verhaal. “Dat is een kwestie van eindeloos studeren, experimenteren en vooral kijken. Bij hen gaat het voornamelijk om de eenvoud. Ze beschikken over veel minder middelen dan wij, maar ze wisten er perfect gebruik van te maken. Ze hadden wat olie, wat terpentijn, wat harsen en een aantal pigmenten. Daarmee bereikten ze fantastische resultaten. Die geheimen heb ik voor mezelf ontsluitend en ik werk in dezelfde traditie. Enkele zaken heb ik wel aangepast. De oude meesters zetten hun eerste laag op in tempera. Dat droogt snel. Dat heb ik vervangen door acryl. Die laag wordt heel vlug keihard en dan kan ik de volgende dag al verder. Als je met olie werkt, moet je steeds lang wachten, totdat zo’n laag droog is. Daar houd ik niet van. Ik kan niet tegelijk aan meerdere schilderijen werken. Stilleven fascineren mij, maar ik ben nu bezig om ook meer en meer figuren te schilderen. Het voordeel van zo’n stilleven is dat alles mooi stil blijft staan. Mijn objecten bewegen niet en zo kan ik gewoon doorwerken. Bij een stilleven is de compositie van enorm belang. En ook de manier waarop je er je eigen emotie in legt. Je zet een object waarmee je wat hebt, sterker neer zodat het meer aandacht krijgt. Die compositie heb ik al vooraf in mijn hoofd en ik zoek net zolang totdat ik alle ingrediënten bijeen heb en ze zo kan schikken als ik wil. Pas dan kan ik beginnen. Realistisch schilderen is ook een kwestie van concentratie. Je moet heel sterk gefocust zijn op waarmee je bezig bent. Daarom is het zeer vermoeiend. In totaal maak ik zo’n 25 werken per jaar.”

Invloedrijke bewonderaars

Voor zijn succes is hotelmagnaat en voormalig Schweppes-eigenaar John Martin in een bepaalde periode van groot belang geweest. Zo’n acht jaar lang kocht hij al het werk van Jef Diels en zorgde voor een vast inkomen voor de kunstenaar. Hij verlangde echter wel exclusiviteit en dat ging Diels op een gegeven moment benauwen, zonder dat de relatie met Martin daaronder overigens te lijden had. Toen hij dan ook in contact kwam met de wereldvermaarde en helaas inmiddels overleden Maastrichtse kunsthandelaar

Noortman, zag hij daarin een prachtige gelegenheid om zijn horizon te verbreden. Noortman bewonderde het werk van Jef Diels enorm. Normaal exposeerde hij uitsluitend doeken van oude en dus gestorven meesters. Nu stelde hij voor om werk van Diels als levende kunstenaar in zijn galerie te hangen. Hij kocht 70 schilderijen, beloofde hem daarvan een boek te laten verschijnen op het moment dat hij er 50 klaar had en een datum voor de tentoonstelling te plannen. “Het werd een waanzinnig succes”, herinnert Jef zich. “In een klap was ik in Nederland een stuk bekender. Met als gevolg dat ik ook daar tal van klanten en bewonderaars kreeg. Na het overlijden van Noortman blijf ik nog steeds prominent in Maastricht aanwezig. Zijn schoonzuster Myrèse exposeert mijn werk permanent in haar galerie. In de loop der jaren heb ik met haar een prima band ontwikkeld. We hebben goede afspraken, maar zijn tegelijk fijne vrienden geworden. De samenwerking is fantastisch. Een tweede belangrijke mijlpaal was mijn expositie bij Berko in Knokke. Hij is een van de grootste en invloedrijkste handelaars op het gebied van 19e eeuwse romantische kunst van Europa. Ook daar was na de expositie al mijn werk verkocht. In de collectie van de ING Bank te Amsterdam en in het Drents Museum in Assen hangt ook een aantal van mijn schilderijen. In de toekomst staat er nog het een en ander te gebeuren in samenwerking met de beroemde decorateur Pieter Porters.”

Jef naast Breughel

“Rusland was de volgende reuzensprong. In het kader van ‘The Belgian Week’ aldaar, een culturele en commerciële ontmoeting tussen België en Rusland, selecteren de Russen één Belgische kunstenaar. Die eer viel mij vorig jaar te beurt. Ik kreeg een fantastische expositie in de stad Nizhny Novgorod in een indrukwekkend museum. Jef uit België hing daar in de zaal naast die van Breughel en andere oude meesters. Dat streelde mijn ijdelheid enorm. De publiciteit er omheen was massaal. Affiches hingen overal in het land en ik ben diverse malen op radio en tv geïnterviewd. Helaas was het uitsluitend een expositie. Er mocht niets verkocht worden. Dat gaat nu veranderen. In oktober vallen 15 van mijn werken in de wereldberoemde Slawinsky Art Gallery in Sint Petersburg te bewonderen. De eigenaar, een puissant rijke Rus en kunstmecenas, heeft me daarvoor uitgenodigd. Ik ben er geweest. Die galerie is de mooiste die ik ooit in mijn leven heb gezien. Het is voor mij een geweldige eer om daar te mogen exposeren. Ik heb twee collega’s uitgenodigd om samen mee tentoon te stellen: Walter Brems en Renaat Veris. Jef Diels op avontuur in Rusland. Mijn verwachtingen zijn hoog gespannen.”

Tekst: Ben van der Sommen
Fotografie: Marnix De Paepe/Jef Diels

Jef Diels

Rode Weg 14
Kalmthout
Tel.: +32 324 809 88
www.jefdiels.be

Jef Diels exposeert permanent bij:

Galerie Myrèse
Sint Pieterstraat 21a
6211 JM Maastricht
Nederland
Tel.: +31 (0) 43 325 38 01